

รายงานการตรวจสอบ  
การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือ  
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

โดย สำนักตรวจสอบภายใน  
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

# ประเด็นข้อตรวจพบ และข้อสังเกต

เสนอให้มีการปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบที่กำหนด

\* หมายเหตุ :

△ ข้อตรวจพบ เป็นประเด็นที่ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ สิ่งที่เป็นอยู่ สาเหตุ ผลกระทบ และข้อเสนอแนะ ซึ่งประเด็นในข้อตรวจพบจะมีความชัดเจนในเนื้อหา

△ ข้อสังเกตเป็นประเด็นที่ยังไม่ทราบในข้อเท็จจริงทั้งหมด แต่เพื่อลดความเสี่ยงในการผิดพลาดจากกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงควรได้มีการดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้อง

# ข้อตรวจพบที่ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ยังไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด

## กรณีตัวอย่าง

1. คำสั่งแต่งตั้งของบางจังหวัด มีตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการ หรือกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่ได้ระบุให้มีในระเบียบ
2. บางจังหวัดมีการแต่งตั้งผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ มากกว่า 4 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เกินกว่าระเบียบกำหนด
3. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบางคำสั่งไม่ถูกต้อง เช่น คำสั่ง กชภอ. ต้องเป็นคำสั่งที่ออกโดยจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง แต่มีบางอำเภอ ลงนามคำสั่งโดยนายอำเภอ
4. ในคำสั่งของบางจังหวัด กำหนดผู้แทนส่วนราชการไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่มีผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ หรือการแต่งตั้งยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน

## ข้อตรวจพบที่ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ยังไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด (ต่อ)

### ข้อเสนอแนะ

การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

1) องค์ประกอบ --> กรณี ก.ช.ภ.อ. ควรกำหนดให้มีองค์ประกอบเป็นไปตามข้อ 11

--> กรณี ก.ช.ภ.จ. ควรกำหนดให้มีองค์ประกอบเป็นไปตามข้อ 13

ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

2) การลงนามคำสั่งคณะกรรมการฯ ต้องเป็นคำสั่งของจังหวัดที่ลงนามคำสั่งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด

## ข้อตรวจพบที่ 2 รูปแบบรายงานการประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ยังไม่เป็นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

ในการจัดการประชุมและจัดทำรายงานการประชุม การบันทึกผู้เข้าร่วมประชุมยังมีข้อผิดพลาด เช่น  
เจ้าหน้าที่เข้าใจองค์ประกอบของคณะกรรมการคลาดเคลื่อน ทำให้การระบุนายชื่อบุคคลที่ไม่ได้รับคำสั่ง  
แต่งตั้งให้เป็นกรรมการ หรือผู้มาร่วมประชุมแทนกรรมการเป็น ผู้มาประชุม ในรายงานการประชุม  
ข้อเสนอแนะ

ในการจัดการประชุมและจัดทำรายการประชุม

- 1) หากกรรมการท่านใดไม่เข้าประชุมและไม่ได้มอบหมายผู้แทน จะต้องมีการบันทึกไว้ว่า ไม่เข้า  
ประชุม
- 2) กรณีมีผู้แทนของกรรมการ
  - (1) มีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทน ให้ระบุเป็นกรรมการ
  - (2) ในกรณีที่ไม่มีหนังสือมอบหมาย ให้กำหนดให้ผู้นั้นเป็นเพียงผู้เข้าร่วมการประชุม

## ข้อตรวจพบที่ 3 การลงนามรับรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในแบบประมวลรวบรวม ความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ไม่เป็นไปตามคู่มือกำหนด

1. กรรมการ หรือผู้แทนกรรมการ ที่มาประชุม ลงนามรับรองในแบบ กษ 02 ระดับอำเภอ / กษ 03 ไม่ครบทุกราย
2. ผู้เข้าร่วมประชุมที่ไม่ได้เป็นกรรมการหรือผู้แทนกรรมการลงนามรับรองในแบบ กษ 02 / กษ 03
3. ผู้ลงนามรับรองในแบบ กษ 02 ไม่ได้เป็นกรรมการ และไม่ได้เข้าร่วมประชุม
4. ผู้ที่เข้าร่วมประชุมแทนกรรมการ ไม่ได้ลงนามในแบบ กษ 02 แต่ให้กรรมการซึ่งไม่ได้เข้าร่วมประชุมลงนามในแบบ กษ 02

### ข้อเสนอแนะ

การลงนามรับรองในแบบ กษ 02 ระดับอำเภอ และ แบบ กษ 03 โดยผู้ลงนามในแบบ กษ 02 ระดับอำเภอ / กษ 03 ต้องเป็นกรรมการหรือผู้แทนกรรมการ (ที่มีหนังสือมอบหมาย) ที่มาประชุม และต้องลงนามเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ

### ข้อตรวจพบที่ 3 การลงนามรับรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในแบบประมวลรวบรวม ความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ไม่เป็นไปตามคู่มือกำหนด (ต่อ)

5. ไม่พบการลงนามรับรองจากเกษตรอำเภอ หรือประมงอำเภอ หรือปศุสัตว์อำเภอ ในแบบ กษ 02 ระดับตำบล ซึ่งบางจังหวัดลงนามโดยตำแหน่งอื่นๆ เช่น ปลัดอำเภอ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครเกษตรระดับตำบล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
6. ไม่พบการลงนามรับรองของเจ้าหน้าที่ในภารกิจงาน และหรือเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ในแบบ กษ 02 ระดับหมู่บ้าน ซึ่งบางจังหวัดลงนามรับรองโดย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อกม. เกษตรกรผู้ประสบภัย

#### ข้อเสนอแนะ

- การลงนามในแบบ กษ 02 ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- แบบ กษ 02 ระดับตำบล ต้องลงนามโดย เกษตรอำเภอ ประมงอำเภอ หรือปศุสัตว์อำเภอ
  - แบบ กษ 02 ระดับหมู่บ้าน ต้องลงนามโดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในแต่ละด้าน

## ข้อตรวจพบที่ 4 ระยะเวลาการยื่นขอขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ยังไม่เป็นไปตามประกาศกำหนด

การยื่นขอขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในบางกรณีมีการดำเนินการ น้อยกว่า 15 วัน ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน (กสท. ปม. ปศ.) ควรกำกับและติดตามระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือฯ โดยขอให้ยื่นขอขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือก่อนระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินสิ้นสุดไม่น้อยกว่า 15 วัน (ตามข้อ 2 ของประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน)

## ข้อตรวจพบที่ 5 การจัดทำชุดข้อมูลของเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ยังไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการ

จากการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พบว่า มีเกษตรกรที่ขอรับความช่วยเหลือไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน/ไม่ตรงตามเงื่อนไข และหลักเกณฑ์ฯ

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนควรกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับลงทะเบียนให้ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของ กษ. ตามเงื่อนไข และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง



## ข้อตรวจพบที่ 6 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด

จากการตรวจสอบแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (กษ 02) เปรียบเทียบกับ ระบบข้อมูลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปีงบประมาณ 2564 พบว่า

1. ไม่พบรายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติในระบบทะเบียนเกษตรกร
2. เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ มีจำนวนพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ใวน้อยกว่าจำนวนพื้นที่เสียหายที่ได้ให้การช่วยเหลือตามแบบ กษ 02

### ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่กำกับดูแลการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ควรกำชับเจ้าหน้าที่ให้ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ 5 ของหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 โดยจะสามารถจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติต้องขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก่อนเกิดภัยแล้วเท่านั้น

## ข้อตรวจพบที่ 7 จำนวนเงินที่โอนให้เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติที่ได้รับความช่วยเหลือ ไม่ถูกต้องตรงกับแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (กษ 02)

จำนวนเงินที่ ธ.ก.ส. โอนเข้าบัญชีเกษตรกรที่ให้การช่วยเหลือบางราย ไม่ตรงกับจำนวนเงินในแบบ กษ 02 ทั้งนี้ มีข้อสังเกตกรณีเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติเสียชีวิตก่อนได้รับเงิน พบว่า มีการให้ผู้ขอรับเงินแทนกรอกแบบบันทึก ปค. 14 เรื่องขอรับผลประโยชน์แทนผู้ประสบภัยกรณีเสียชีวิตเพื่อรับเงินแทน แต่ยังไม่พบ แนวทางปฏิบัติดังกล่าว ในระเบียบ และคู่มือ

## ข้อตรวจพบที่ 8 รายชื่อเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ตามแบบประมวลรวบรวมความเสียหาย และการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย (กษ 02) ไม่ตรง หรือไม่พบ ในหลักฐานการ โอนเงินของ ธ.ก.ส.

รายชื่อเกษตรกรของทั้งสองแหล่งข้อมูลไม่ตรงกัน ซึ่งจากการประสานสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนหนึ่งเกิดจากเกษตรกรบางรายปิดบัญชีของตนแล้วและแจ้งให้โอนเข้าบัญชีรายชื่อผู้อื่น เกษตรกรบางรายให้โอนเข้าบัญชีชื่อบริษัท/ร้านค้า ของตนเอง บางรายเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล ทำให้ยากต่อการตรวจสอบความถูกต้อง

### ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนควรกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ตรวจสอบข้อมูลการจ่ายเงินเข้าบัญชีเกษตรกรที่ได้รับจาก ธ.ก.ส. ทุกครั้ง

## ข้อสังเกตที่ 1 แบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ยังไม่ได้ปรับปรุง ข้อมูลและลงนามรับรองให้ถูกต้อง

เจ้าหน้าที่บันทึกจำนวนเงินให้ความช่วยเหลือในแบบ กษ 02 ระดับหมู่บ้าน ไม่ตรงตามมติที่ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการฯ

## ข้อสังเกตที่ 2 แบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยมีการแก้ไข แต่ไม่ได้ผ่านคณะกรรมการรับรอง

การแก้ไขแบบประมวลรวบรวมความเสียหายและการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย จะต้องเป็นไปตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการแต่ละระดับ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล จำเป็นต้องมีการเสนอคณะกรรมการให้มีการรับรองหรือรับทราบในประเด็นที่มีการแก้ไข ซึ่งสามารถแสดงเป็นเอกสารหลักฐานได้

### ข้อเสนอแนะ

หากมีการแก้ไขข้อมูลหลังการประชุม ควรมีหนังสือขอความเห็นชอบการแก้ไขข้อมูลจากคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุม

**ข้อสังเกตที่ 3 การประกาศประเภทภัย ยังไม่เป็นไปตามคํานิยมและความหมายตามหนังสือกำหนด**

การประกาศประเภทภัย ขอให้พิจารณาประกาศให้เป็นไปตามความหมายที่กรมอุตุนิยมวิทยากำหนด

**ข้อสังเกตที่ 4 การประกาศเขตให้ความช่วยเหลือล่าช้า**

การขอรับการช่วยเหลือ ตามระเบียบจะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาประกาศเขตให้ความช่วยเหลือ  
ดังนั้น หนังสือแสดงผลการพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาจึงมีความสำคัญ

**ข้อสังเกตที่ 5 ไม่พบประกาศสิ้นสุดของภัย ตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด**

เสนอแนะให้จังหวัดจัดทำประกาศวันสิ้นสุดของภัย และจัดส่งเอกสารดังกล่าวประกอบการขอใช้คืนเงินทดรองราชการ

**ข้อสังเกตที่ 6 การนำเข้าข้อมูลเกษตรกรในระบบทะเบียนเกษตรกรของหน่วยงาน ยังไม่เป็นปัจจุบัน**

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรล่าช้า ไม่เป็นปัจจุบัน



# แบบประเมินผลกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)



<https://tinyurl.com/2a79trrh>



ขอขอบคุณ